

Huolinta- ja logistiikka-alojen koulutuksen palvelukyky- selvityksen tuloksia

Mika Tammilehto, Tuomas Eerola, Taina Civil

HAMK Edu-tutkimusyksikkö

12.12.2023

SUOMEN HUOLINTA- JA LOGISTIKKALIITTO RY

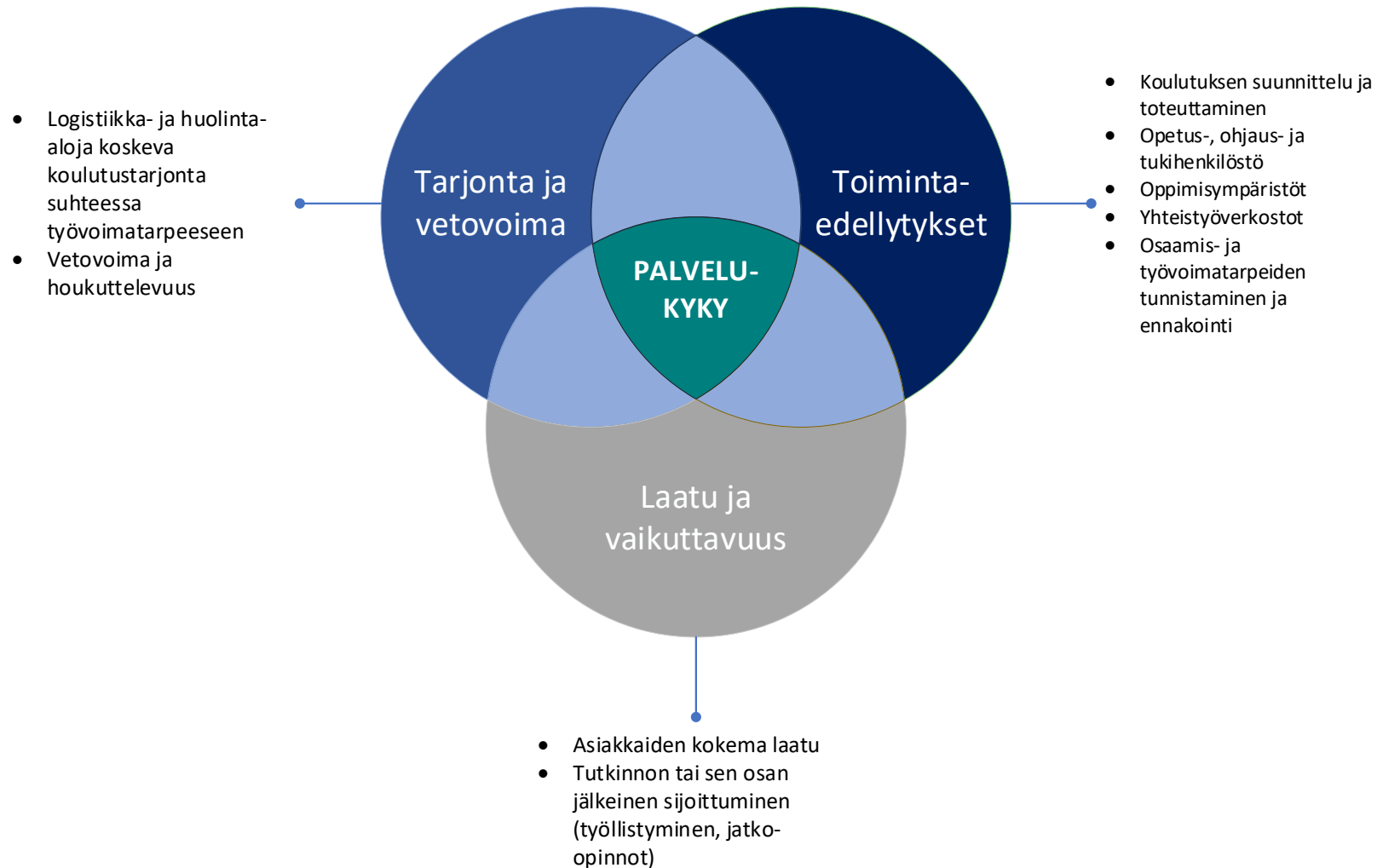
palta

Selvitystyön tavoitteet

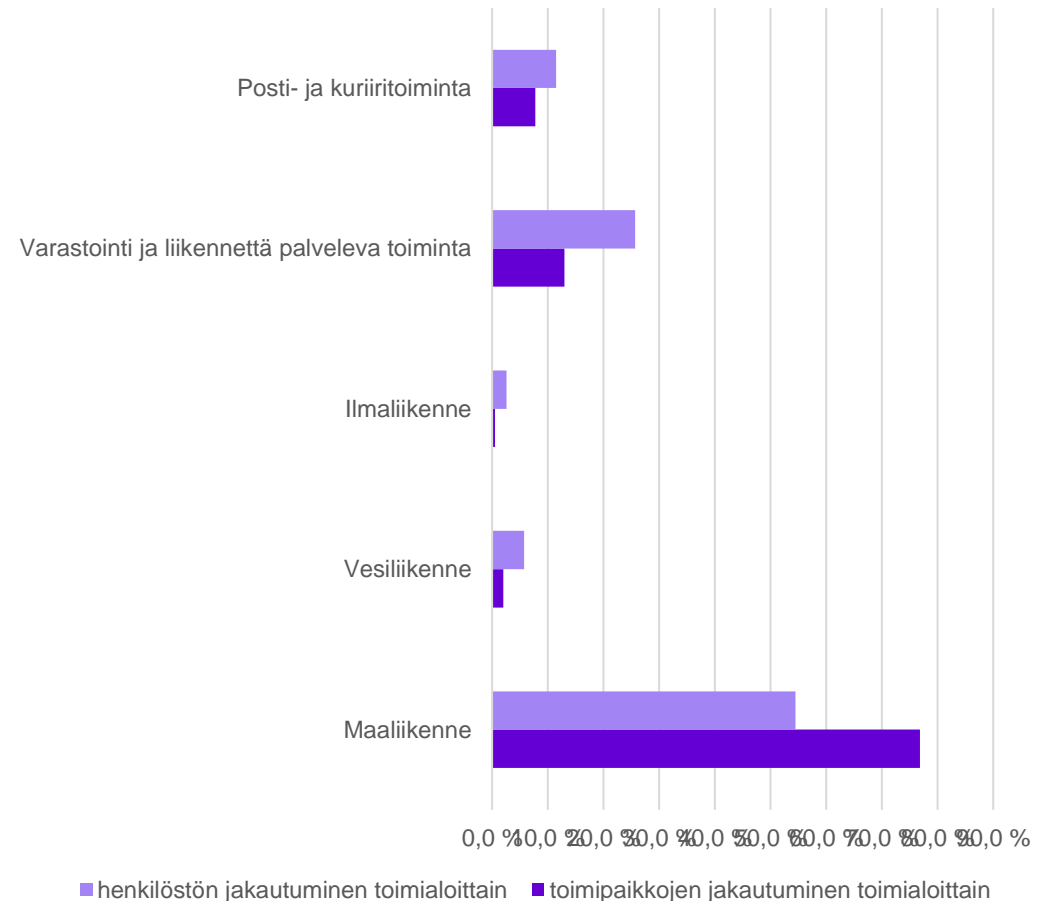
- Selvitystyön tavoitteena oli
 - tuottaa tietoa korkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien kyvystä vastata huolinta- ja logistiikka-alan yritysten osaamistarpeisiin.
 - tunnistaa koulutuksen kehittämistarpeita ja laatia ehdotuksia kehittämistoimiksi, joilla voidaan vahvistaa korkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen kykyä vastata yritysten osaamistarpeisiin muuttuvassa toimintaympäristössä.
- Selvitystyö kattaa toisen asteen ammatillisen koulutuksen, AMK-koulutuksen ja yliopistokoulutuksen
- Selvitystyössä keskitytään erityisesti tavaralogistiikkaan ja huolintaan
 - Maa-, rautatie-, meri- ja lentorahti
 - Suorittavat työtehtävät, toimihenkilö- ja asiantuntijatehtävät
- Tutkimusaineistona kyselyt (yritykset, koulutusorganisaatiot), haastattelut (koulutusorganisaatiot), tilastoaineistot, aiemmat selvitykset ja tutkimukset

Palvelukyvyn tarkastelu-ulottuvuudet

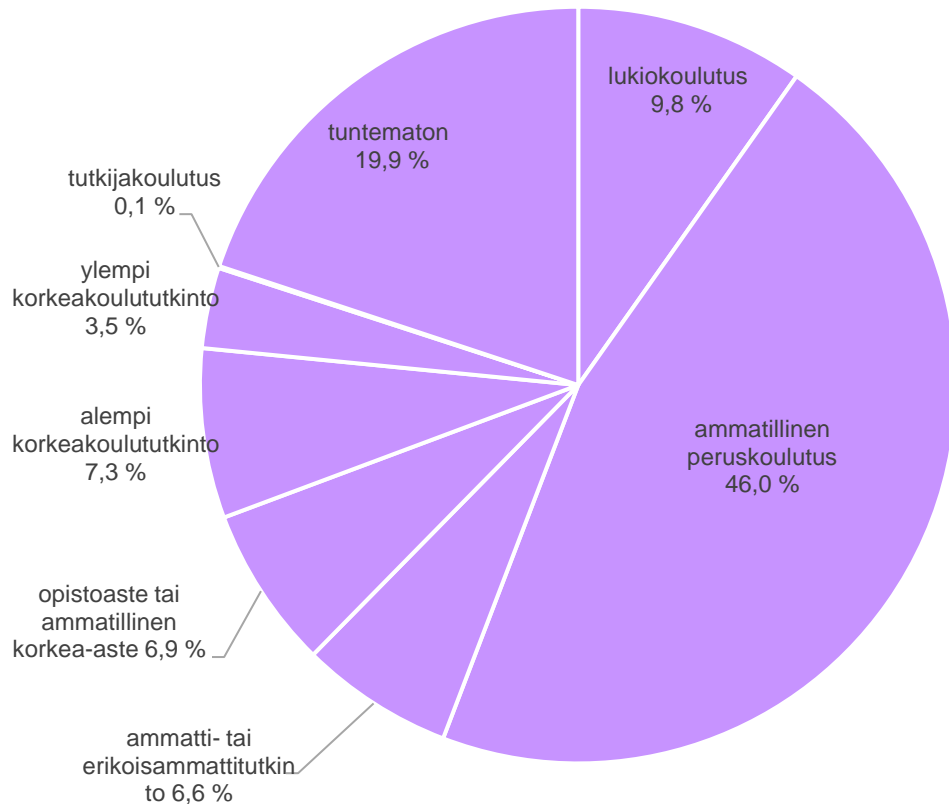
Perustietoja logistiikka- ja huolinta-aloista

- Alalla työvoimaa noin 102 000 henkilötyövuoden verran, josta tavaraliikenteessä työskentelee noin 70 % (n. 70 000 htv) (2021)
- Suurimmat alat: tieliikenteen tavarankuljetus, postin yleispalvelut sekä huolinta ja rahtaus
- Suurimpia ammattiryhmiä ovat kuorma-autojen ja erikoisajoneuvojen kuljettajat (n. 30 % tavaraliikenteen työvoimasta) sekä rahdinkäsittelijät ja varastotyöntekijät (noin 30 % työvoimasta)
- Kuljetus- ja varastointialan kokonaisliikevaihto noin 23 mrd. euroa (2021)
- Huolinta-alan liikevaihto oli noin 3,8 mrd € (2022) ja työntekijöitä alalla n. 6300
- Alueellisesti merkittävimmät keskittymät: Uusimaa, Tampereen seutu, Turun seutu, Oulun seutu

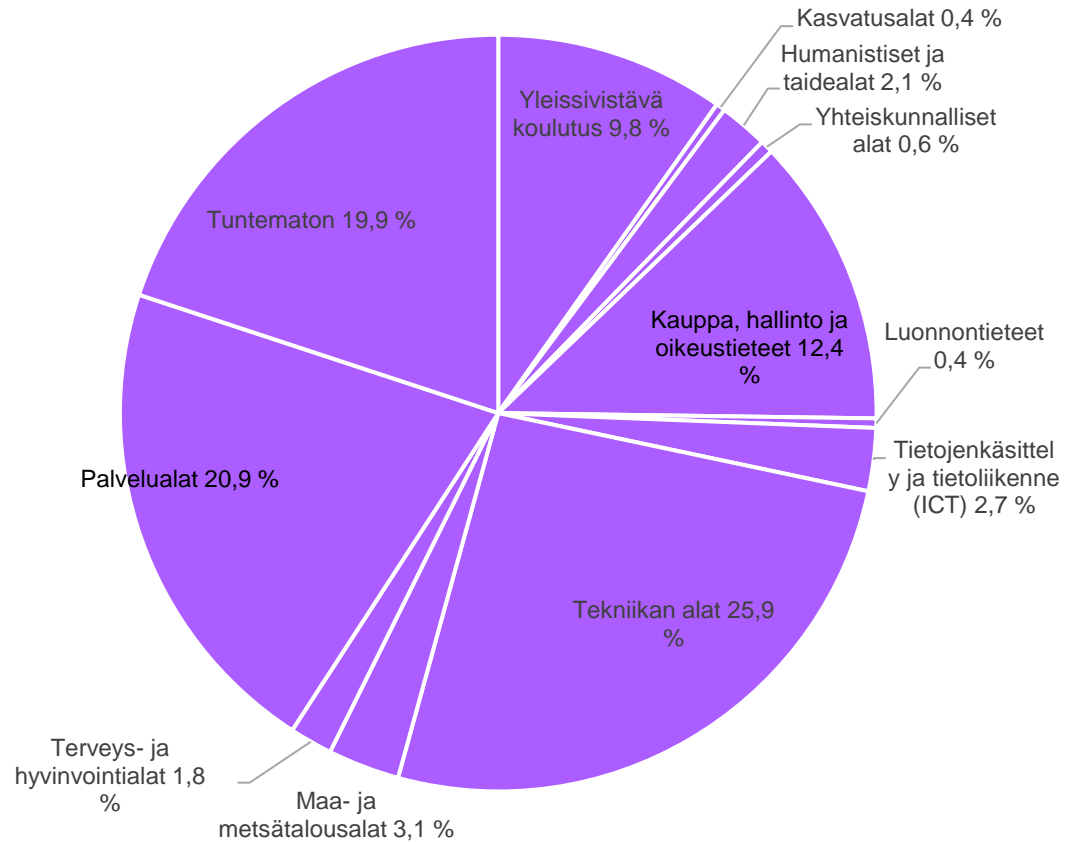

Huolinta- ja logistiikka-alojen työllisten koulutustausta

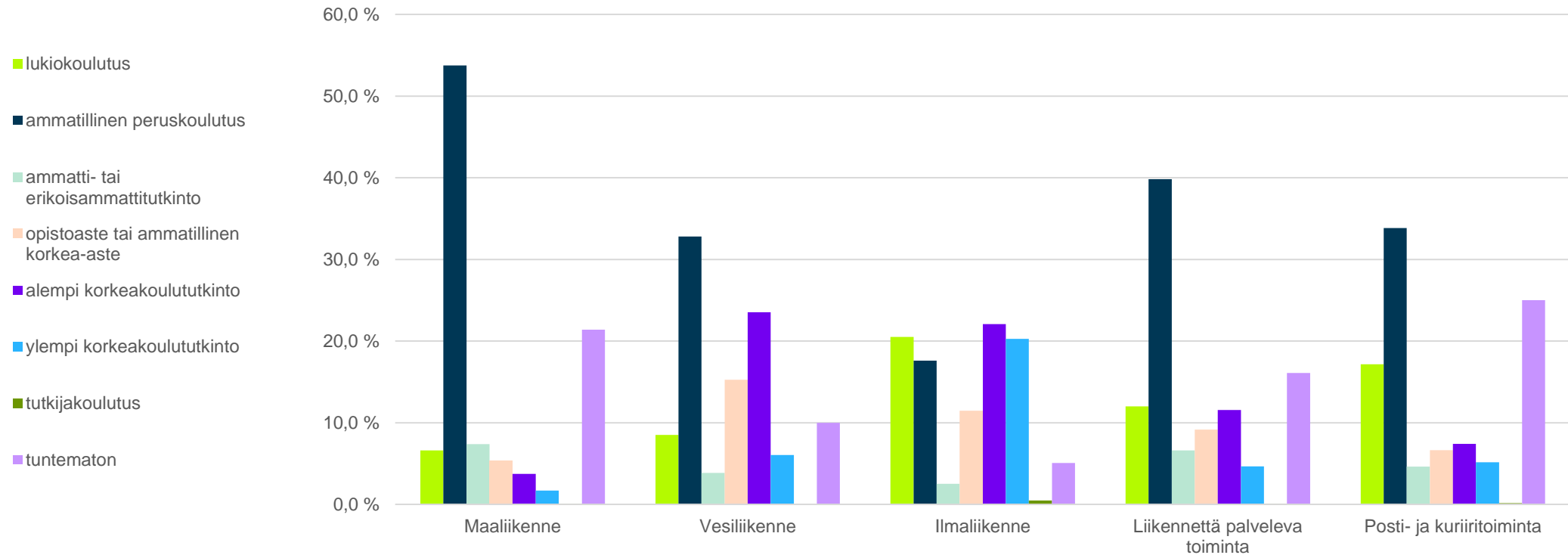
Koulutusasteittain

Koulutusaloittain

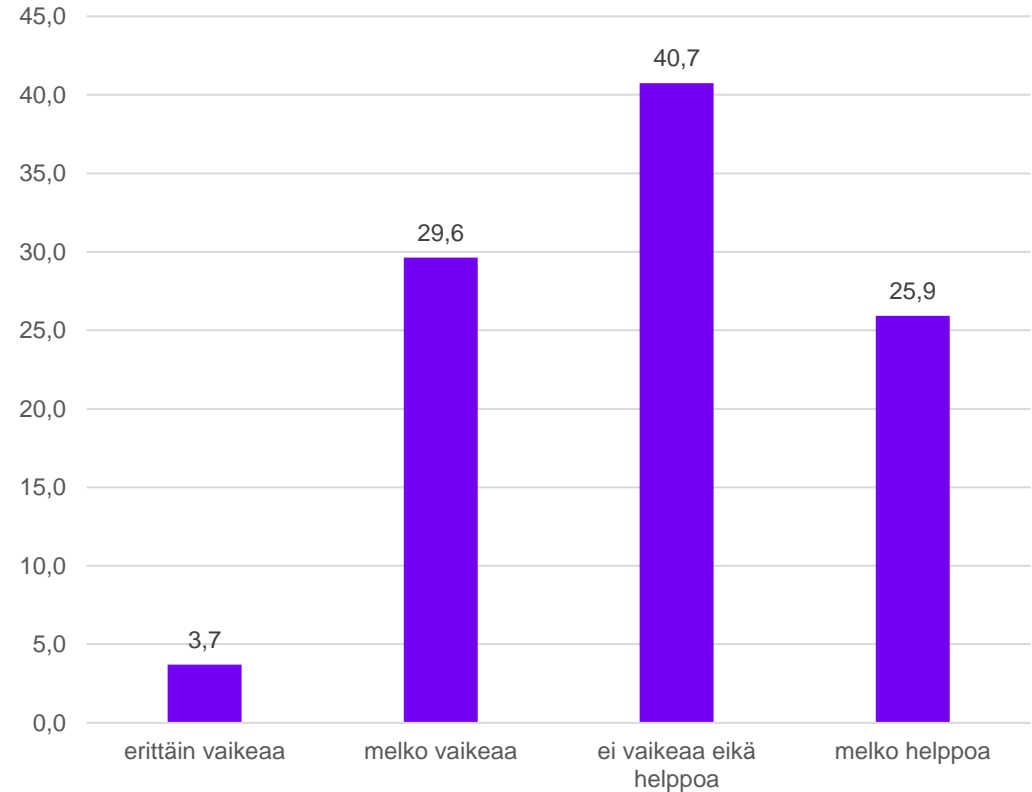
Huolinta- ja logistiikka-alojen työllisten koulutustausta

Osaavan henkilöstön rekrytointitilanne tällä hetkellä

Kuinka vaikeaa yrityksille on rekrytoida osaavaa työvoimaa (%)

- Yritykset arvioivat tämän hetkisen rekrytointitilanteen varsin haastavaksi, sillä noin kolmannes vastaajista piti sitä erittäin tai melko vaikeana
- Yksikään vastaajista ei pitänyt rekrytointitilannetta helppona
- Noin 70 % yritys­kyselyyn vastanneesta ilmoitti rekrytoineensa myös muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvia
- KV-osaajia oli rekrytoitu laajasti eri tehtäviin
- Noin viidennes vastaajista ilmoitti rekrytoineensa osaajia myös ulkomailta

Koulutustarjonnan ja –sisältöjen vastaavuus yritysten tarpeisiin

Koulutuksen palveluverkosta

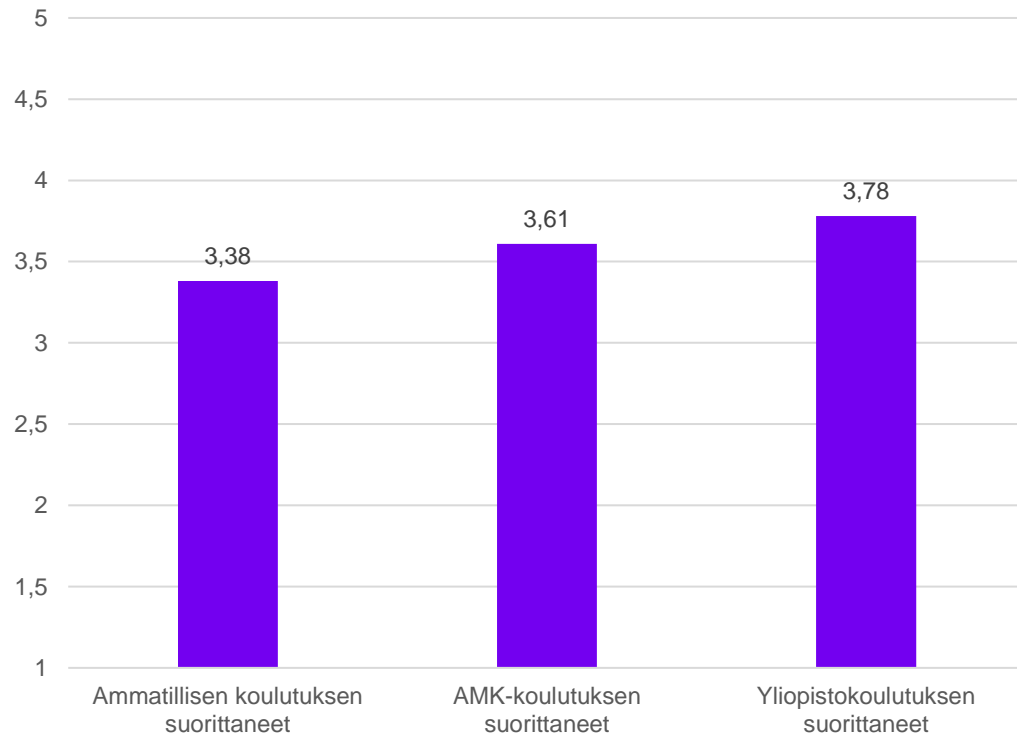
- Huolinta- ja logistiikka-alojen tarpeisiin vastaavaa korkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen muodostamaa palveluverkkoa ei voida määritellä tarkkarajaisesti alojen laajoista osaa- ja osaamistarpeista johtuen. Palveluverkkoa määritelty keskittymällä tutkintoihin, joiden osaamisvaatimuksissa logistiikka- ja huolinta-ala on tunnistettu selkeimmin:
 - AM-koulutus: mm. logistiikan ja merenkulun perustutkinnot, kuljetusalan, lastinkäsittelyn sekä kansainvälisen kaupan ammattitutkinnot, tullialan ammattitutkinto
 - AMK: Insinööri (AMK + YAMK), logistiikka, kuljetustekniikka, tuotantotalous, merenkulku, sekä myös liikenneala; tradenomia (AMK), logistiikan koulutusohjelmat
 - YO: mm. tekn.kand + DI + tekn.lis. + TT, tuotantotalous, toimitusketjujen johtaminen; kauppatieteiden kand. + maisteri, markkinoinnin ja arvoketjujen johtaminen
- Palveluverkko em. tutkintojen perusteella
 - Huolinta- ja logistiikka-alojen koulutusta aktiivisesti järjestäviä ammatillisen koulutuksen järjestäjiä noin 51
 - Huolinta- ja logistiikka-aloihin liittyvää koulutusta järjestävät seuraavat ammattikorkeakoulut: JAMK, XAMK, SAMK, Metropolia, Turun AMK, LAB-ammattikorkeakoulu, HAMK, Novia, Arcada
 - Huolinta- ja logistiikka-aloihin liittyvää koulutusta toteutetaan mm. Aalto-yliopistossa, Oulun yliopistossa, LUT-yliopistossa, Tampereen yliopistossa ja Vaasan yliopistossa
 - Palveluverkon alueellinen kattavuus varsin laaja

Opiskelijavolyymeista ja vetovoimasta

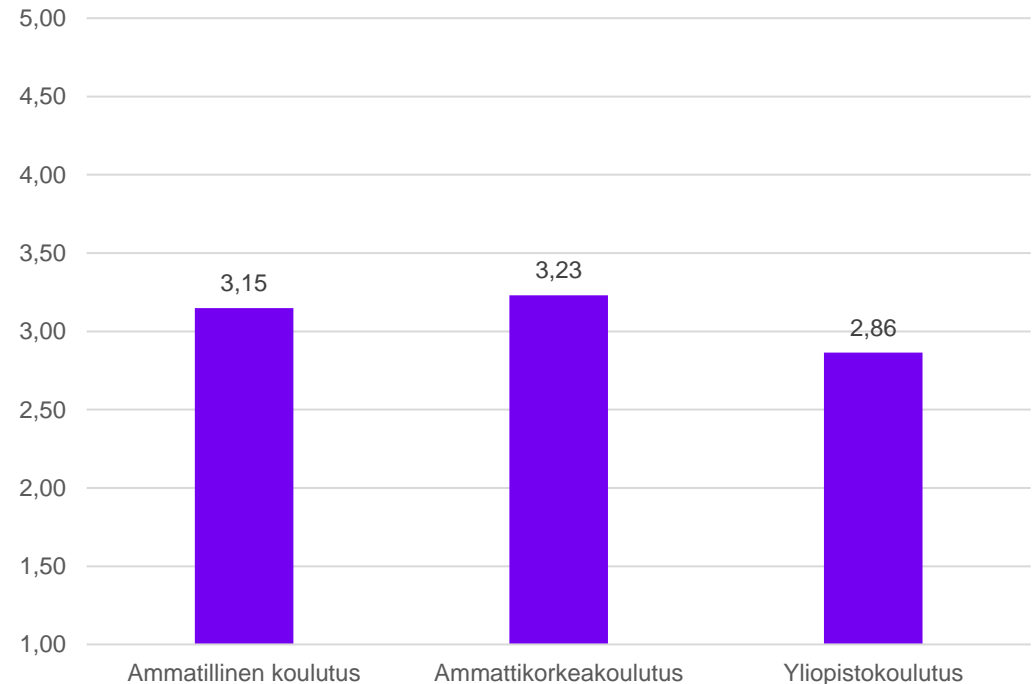
- Erityisesti huolinta- ja logistiikka-alojen osaamistarpeisiin kohdistuvia ammatillisia tutkintoja suoritettiin vuosien 2018-2022 aikana keskimäärin noin 2800 vuodessa. Näistä noin 80 prosenttia oli ammatillisia perustutkintoja.
- Erityisesti huolinta- ja logistiikka-alojen osaamistarpeisiin kohdistuvia ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin vuosien 2018-2022 aikana keskimäärin noin 730 vuodessa. Näistä AMK-tutkintoja oli noin 87 prosenttia. Tradenomi (AMK) -tutkintoja talouden, hallinnon ja markkinoinnin aloilla suoritettiin keskimäärin noin 5800 vuodessa. Näistä AMK-tutkintoja oli noin 85 prosenttia. Osassa näistä tutkinnoista suuntauduttiin logistiikkaan ja huolintaan. Tilastoista tätä osuutta ei pystytty erittelemään
- Erityisesti huolinta- ja logistiikka-alojen osaamistarpeisiin kohdistuvia yliopistotutkintojen (kandidaatti, maisteri, lisensiaatti, tohtori) määrää ei pystytä tilastojen pohjalta arvioimaan samalla tarkkuudella kuin ammatillisia tutkintoja tai AMK-tutkintoja, koska huolinta- ja logistiikka-aloja erityisesti koskevat sisällöt on tavallisesti sisällytetty tutkintoihin suuntautumisvaihtoehtoina tai muutoin opintokokonaisuuksina.
- Jonkinlaista mittakaavaa saa tarkastelemalla tuotantotalouden tutkintojen (tekn.kand, DI, lis. TT) vuotuista määrää, joka on noin 700. Näistä osa suuntautuu logistiikkaan. Lisäksi otettava huomioon kauppätieteiden koulutus ja tutkinnot.
- Huolinta- ja logistiikka-alojen koulutusta voidaan pitää vetovoimaisena, etenkin korkeakoulujen osalta. Huolinta- ja logistiikka-alojen ammatillisen koulutuksen vetovoima samalla tasolla kuin ammatillisessa koulutuksessa keskimäärin

Yritysten näkemyksiä rekrytoitujen osaamisen ja koulutuksen sisältöjen vastaavuudesta tarpeisiin

Rekrytoitujen osaamisen vastaavuus yritysten tarpeisiin (1=vastaa erittäin huonosti...5=vastaa erittäin hyvin) (keskiarvo vastauksista)

Koulutuksen sisältöjen vastaavuus yritysten tarpeisiin

Yritysten näkemyksiä rekrytoitujen osaamisen ja koulutuksen sisältöjen vastaavuudesta tarpeisiin

- Ammatillinen koulutus: tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä ammatillisen koulutuksen sisältöihin oli n. 38 prosenttia kyselyyn vastanneista yrityksistä. Yksikään vastaaja ei ollut erittäin tyytymätön.
- Ammattikorkeakoulutus: tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä ammattikorkeakoulujen koulutussisältöihin oli n. 37 prosenttia vastanneista yrityksistä. Yksikään vastaaja ei ollut erittäin tyytymätön.
- Yliopistokoulutus: tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä yliopistokoulutuksen sisältöihin oli n. 16 prosenttia kyselyyn vastanneista yrityksistä. Yksikään vastaaja ei ollut erittäin tyytymätön.
- Yrityksiin rekrytoitujen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden henkilöiden osaamiseen oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä oli noin 49 prosenttia kyselyyn vastanneista yrityksistä
- Yrityksiin rekrytoitujen ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden henkilöiden osaamiseen oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä oli noin 59 prosenttia kyselyyn vastanneista yrityksistä
- Yrityksiin rekrytoitujen yliopistotutkinnon suorittaneiden henkilöiden osaamiseen oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä oli noin 71 prosenttia kyselyyn vastanneista yrityksistä

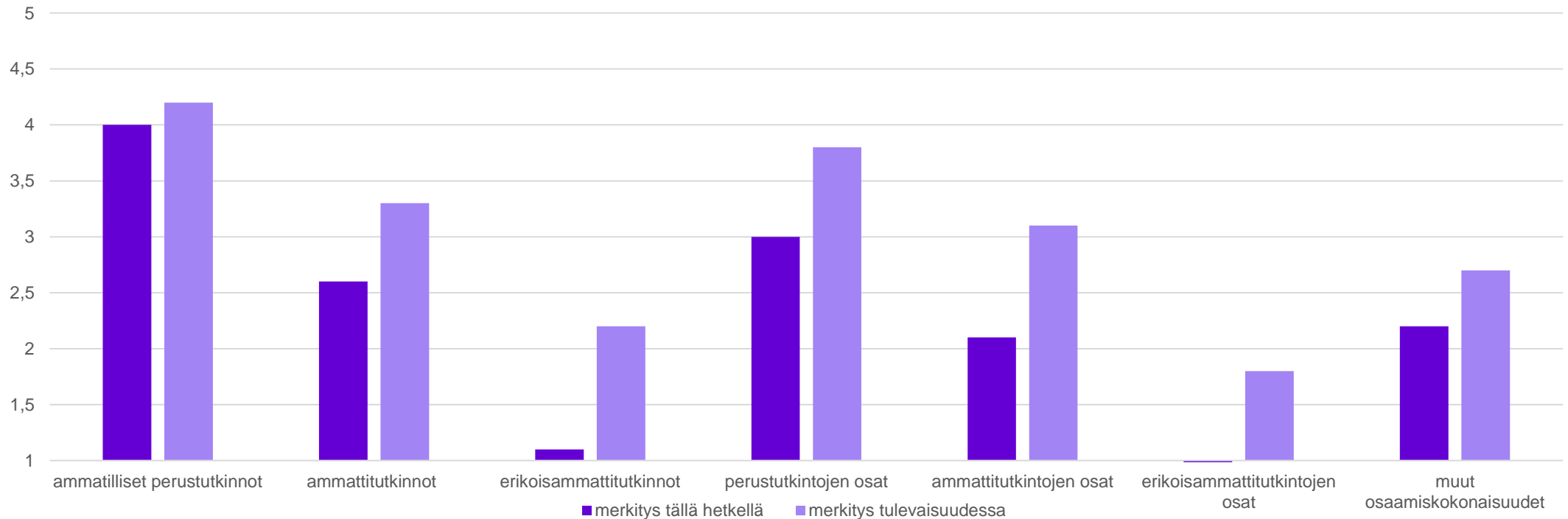
Yritysten mainitseamia osaamisen puutteita ja vahvuuksia – ammatillinen koulutus

- Perusosaaminen yleensä hyvää tai riittävää – erityisosaaminen opitaan yleensä työpaikoilla
 - Perusosaamisessa kuitenkin vaihtelua tutkinnon suorittajien välillä
 - Osa yrityksistä odottaa tutkinnon suorittaneilta myös erikoistuneempaa osaamista
- Käytännön osaaminen koettiin usein hyväksi, mutta myös puutteista mainittiin
- Osaaminen kapeaa suhteessa huolinta- ja logistiikka-alan kokonaisuuteen, joka on laaja
- Työelämävalmiuksissa jonkin verran puutteita
 - Kielitaito, työelämän pelisääntöjen tunteminen ja noudattaminen...
 - Työhön sitoutuminen toisinaan heikkoa
- Osaaminen painottunut joidenkin vastaajien mukaan liiaksi varasto- ja terminaalityöhön ja esim. meri- ja lentorahtiin liittyvä osaaminen jää liian vähälle huomiolle

Yritysten mainitsemaa osaamisen puutteita ja vahvuuksia – AMK- ja yliopistokoulutus

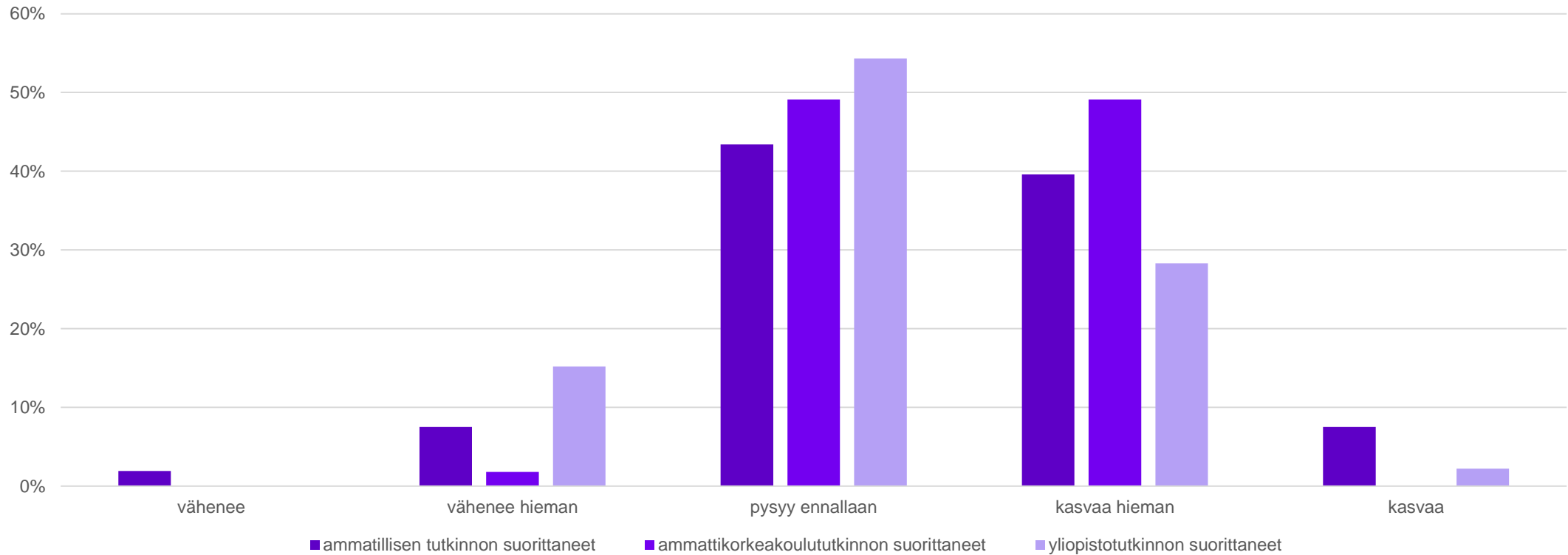
- AMK-koulutus antaa hyvän viitekehyksen huolinta- ja logistiikka-alan tehtäviin. Sen päälle on helppo rakentaa erikoistuneempaa osaamista
 - Perusosaaminen pääsääntöisesti hyvää
 - Tutkinnon suorittaneilla yleensä myös vahvat IT-taidot sekä kielitaito
- Tutkinto antaa alan erityistarpeisiin nähden varsin yleispiirteistä osaamista
 - Erityisesti nostettiin esiin huolinta-alan erityistarpeet, ahtausala, kv-kuljetukset
 - Myös käytännön osaamisessa koettiin olevan toisinaan puutteita
 - Uusien työntekijöiden perehdyttämiseen saatetaan tarvita runsaasti resursseja
 - Esimies- ja johtamisosaaminen koettiin myös varsin vähäiseksi suhteessa tarpeisiin
- Yliopistokoulutus antaa vahvan akateemisen perustan alan tehtäviin
 - Kokonaisuuksien hahmottaminen ja kyky oppia uusia asioita nostettu positiivisina tekijöinä yliopistokoulutuksen suorittaneille
- Yliopistokouluttautuneiden käytännön osaaminen koettiin usein puutteelliseksi
 - Tutkinto antaa yleisiä, teoreettispainotteisia valmiuksia alan tehtäviin
 - Alojen erityispiirteitä ei juurikaan oteta huomioon
 - Johtamis- ja esimiesosaamista toivottaisiin enemmän
 - Käytännön osaaminen opitaan yleensä työtehtävien yhteydessä

Eri tutkintotyyppien rooli osaamistarpeisiin vastaamisessa: ammatillinen koulutus

Yritysten arvio rekryointitarpeistaan tulevan viiden vuoden kuluessa

Arvio rekryointitarpeesta tulevan viiden vuoden kuluessa

HAMK

Hämeen ammatti-
korkeakoulu

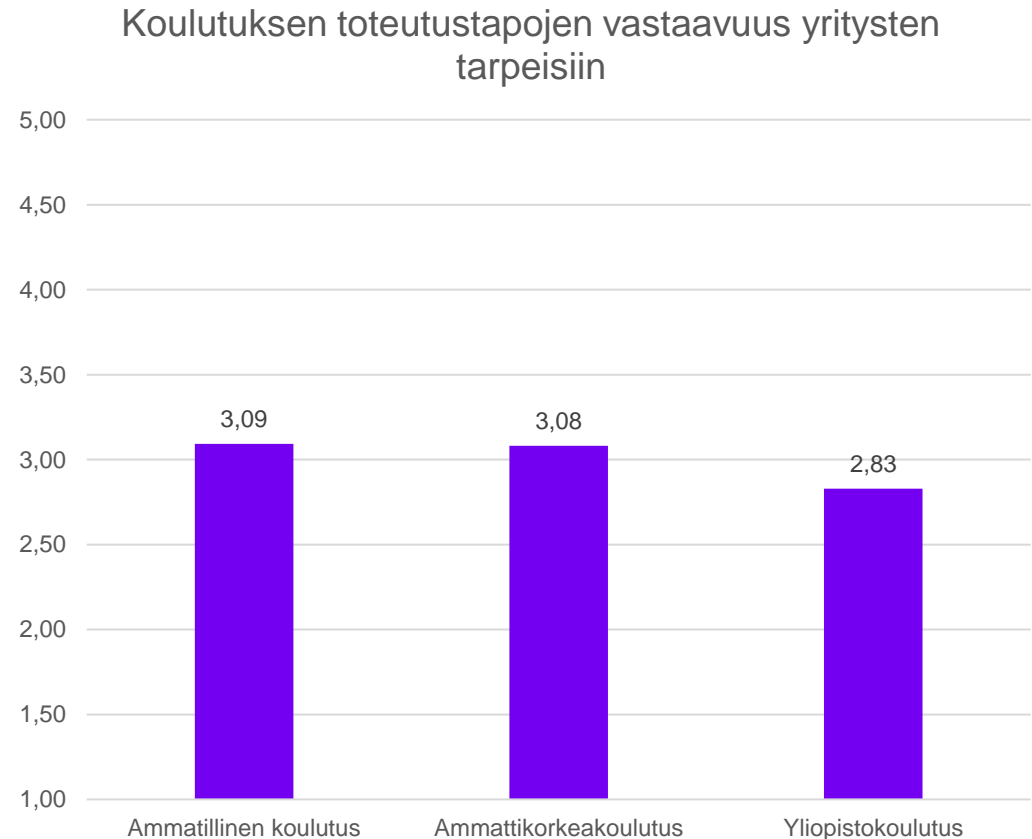
RUN
REGIONAL
UNIVERSITY
NETWORK
EUROPEAN UNIVERSITY

Palvelukyky: toiminnalliset edellytykset

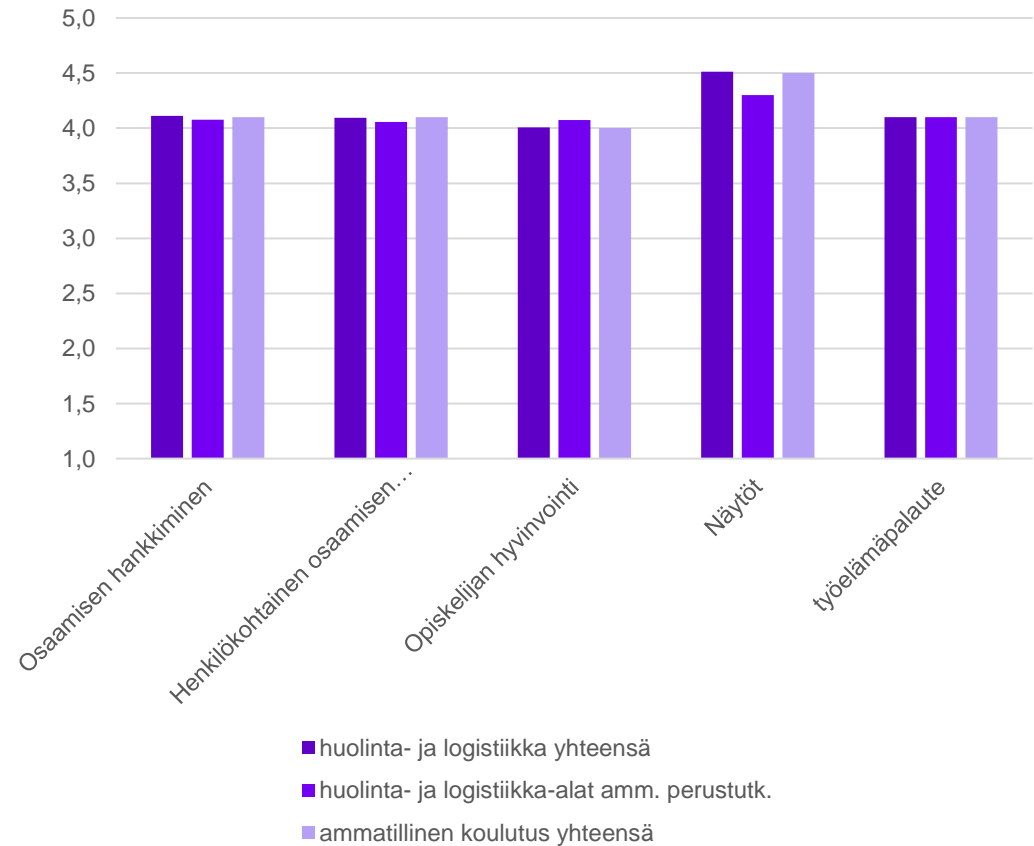
Yritysten arvioita koulutuksen toteutustapojen vastaavuudesta yritysten tarpeisiin

- Ammatillinen koulutus: tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä ammatillisen koulutuksen toteutustapoihin oli n. 28 prosenttia kyselyyn vastanneista yrityksistä. Yksikään vastaaja ei ollut erittäin tyytymätön.
- Ammattikorkeakoulutus: tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä ammattikorkeakoulujen toteutustapoihin oli n. 22 prosenttia vastanneista yrityksistä. Yksikään vastaaja ei ollut erittäin tyytymätön.
- Yliopistokoulutus: tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä yliopistokoulutuksen toteutustapoihin oli n. 9 prosenttia kyselyyn vastanneista yrityksistä. Yksikään vastaaja ei ollut erittäin tyytymätön.

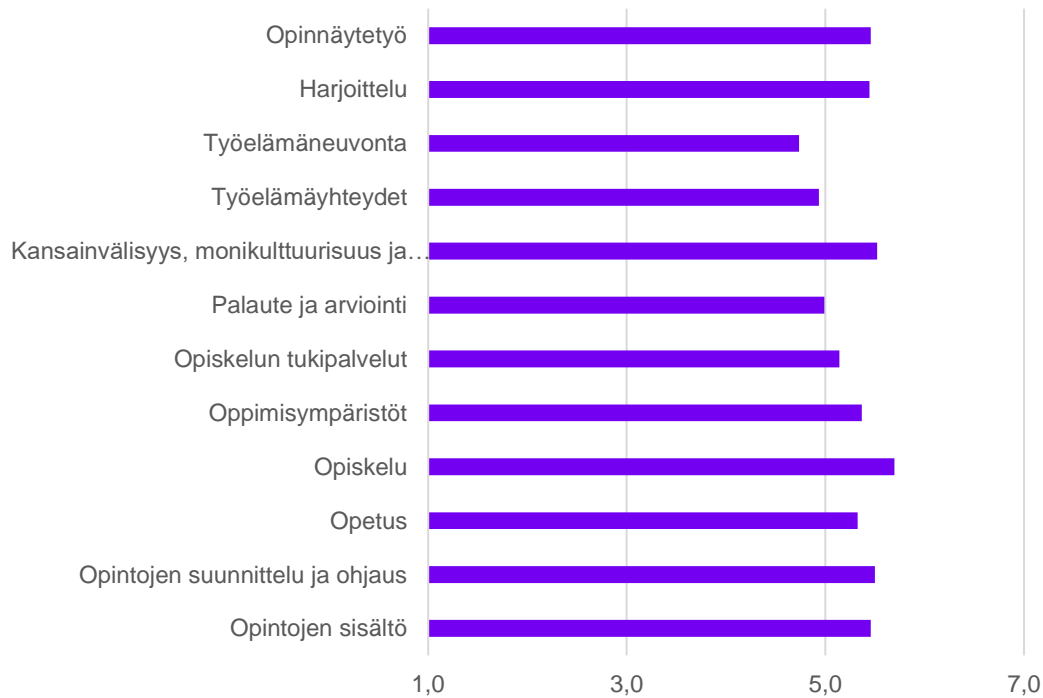
Opiskelijoiden arvioita koulutuksen toteutusmuodoista: ammatillinen koulutus

- Opiskelijoiden näkemyksiä koulutuksen toteutusmuotoihin eri koulutusasteilla tarkasteltiin opiskelijapalautteiden pohjalta. Näitä toteutetaan eri muodossaan ammatillisessa koulutuksessa, AMK-koulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa
- Opiskelijapalautteen perusteella opiskelijat olivat hyvin tyytyväisiä huolinta- ja logistiikka-alojen koulutuksen toteuttamistapoihin kaikissa koulutusmuodoissa
- Opiskelijapalautteen antama kuva toteutusmuotojen toimivuudesta oli siten selkeästi positiivisempi kuin yrityskyselyyn vastanneiden

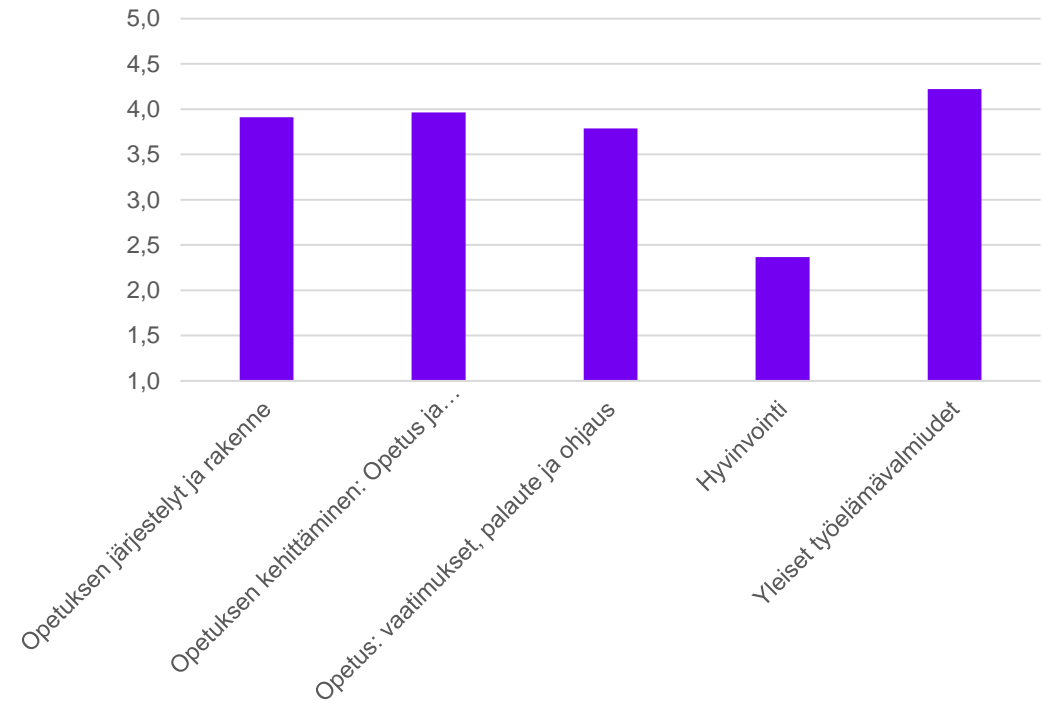

Opiskelijoiden arvioita koulutuksen toteutusmuodoista: AMK- ja yliopistokoulutus

Ammattikorkeakoulut

Yliopistot

Koulutuksen ja työelämän yhteistyö

- Valtaosa yritys­kyselyyn vastanneista yritys­edustajista kertoi yrityksensä tekevän ainakin jonkin­laista yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa
 - Yhteistyötä tehtiin merkittävästi useammin ammattiopistojen ja ammattikorkeakoulujen kuin yliopistojen kanssa
 - Tyypillisimpiä yhteistyön kohteita ammatillisessa koulutuksessa olivat työpaikalla järjestettävä koulutus, opiskelijoiden kesätyöpaikat ja yritys­edustajat kouluttajina
 - Tyypillisimpiä yhteistyön kohteita ammattikorkeakoulutuksessa olivat opiskelijoiden kesätyöt, yrityksissä tapahtuva harjoittelu sekä osallistuminen korkeakoulujen järjestämiin tapahtumiin
 - Tyypillisimpiä yhteistyön kohteita olivat yliopistojen kanssa opiskelijoiden kesätyöt sekä yhteiset tilat ja laitteet oppilaitosten kanssa
- Työelämäyhteistyö vaikutti aineistojen perusteella monimuotoiselta, mutta jokseenkin epäsäännölliseltä ja pintapuoliselta
- Yritykset ilmaisivat kiinnostusta ja halukkuutta tehdä yhteistyötä oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa nykyistä enemmän ja struktuuria yhteistyön tekemisen tapoihin
- Työelämäyhteistyötä voitiin arvioida myös opiskelija- ja työelämäpalautteen pohjalta. Sen kuva yhteistyön toimivuudesta oli jossain määrin myönteisempi verrattuna yritys­kyselyn arvioon yhteistyöstä

Palvelukyky: laatu ja vaikuttavuus

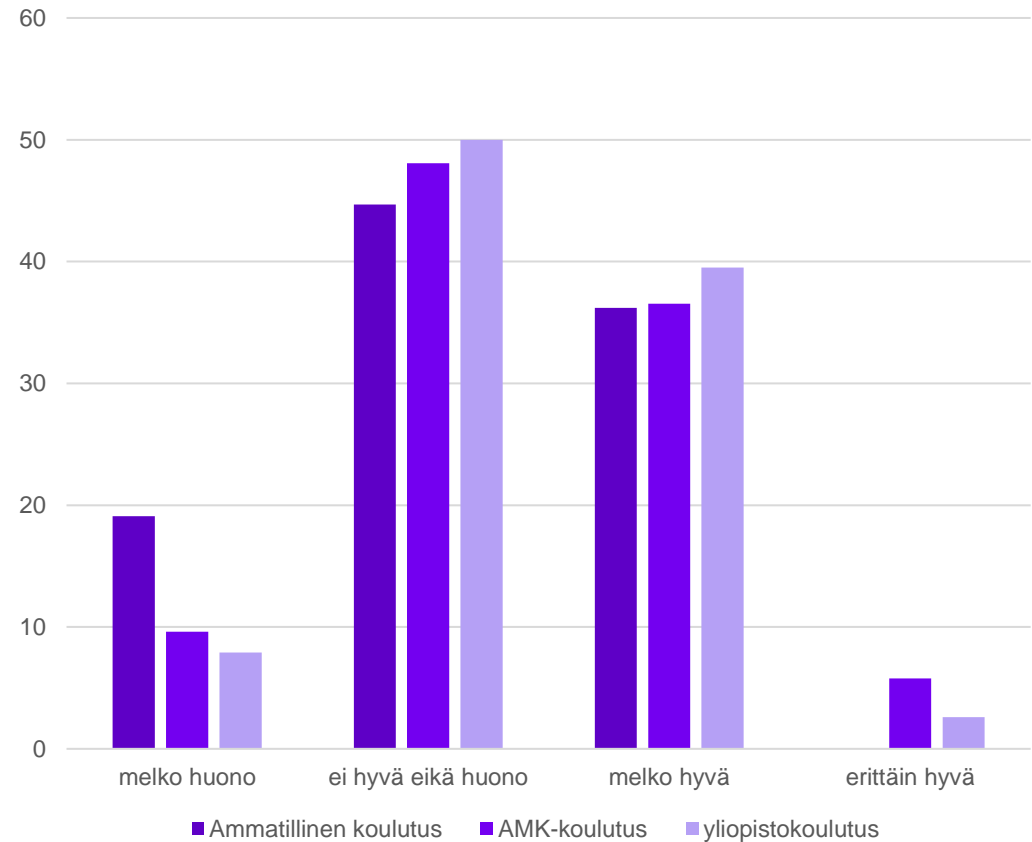

Laatu ja vaikuttavuus opiskelijapalautteiden perusteella

- Ammatillisen koulutuksen opiskelija- ja työelämäpalautteen vaikuttavuutta kuvaavista väittämistä muodostettiin summamuuttuja. Sen perusteella niin opiskelijat kuin työelämän edustajatkin arvioivat huolinta- ja logistiikka-alojen koulutusten vaikuttavuuden korkeaksi, sillä summamuuttujan keskiarvo oli 4,1 (asteikko 1-5, 1 = huonoin, 5 = paras)
 - Matalimman arvion sai opiskelijoiden yrittäjyysvalmiuksiin liittyvä väittämä, kun taas korkeimman arvion sai koulutuksen tuottamaa ammattitaitoa koskeva väittämä.
- Ammattikorkeakoulujen AVOP-kyselyn väittämistä rakennettu, koulutuksen vaikuttavuutta kuvaavan summamuuttujan keskiarvo oli 5,6 (asteikko 1–7, 1 = huonoin, 7 = paras).
 - Korkeimmat keskiarvot löydettiin väittämistä, jotka kuvasivat opitun hyödyllisyyttä, harjoittelua ja opinnäytetyötä. Matalimman arvion puolestaan sai käsitys opinnäytetyön hyödystä työllistymisessä
- Ammattikorkeakoulujen uraseurantakyselyn perusteella tutkinnon suorittajat pitivät koulutuksen vaikuttavuutta hyvänä, kun sitä tarkasteltiin erityisesti tutkintojen tuottaman osaamisen näkökulmasta. Vastaajien antamat arviot uraseurantakyselyn väittämiin olivat kaikkien väittämien osalta keskiarvoltaan 4 (asteikko 1-6, 1 = huonoin, 6 = paras).
- Yliopistojen kandipalautteen perusteella opiskelijat pitivät koulutuksen vaikuttavuutta hyvänä. Kandipalautteen väittämistä muodostettiin vaikuttavuutta kuvannut summamuuttuja, joka sai arvon 4,2 (asteikko 1-5, 1 = huonoin, 5 = paras)
- Yliopistojen uraseurantakyselyn perusteella opiskelijat olivat tyytyväisiä saamaansa koulutukseen. Uraseurantakyselyn väittämistä muodostettiin vaikuttavuutta kuvannut summamuuttuja, jonka keskiarvoksi saatiin 4,7 (asteikko 1-6, 1 = huonoin, 6 = paras)

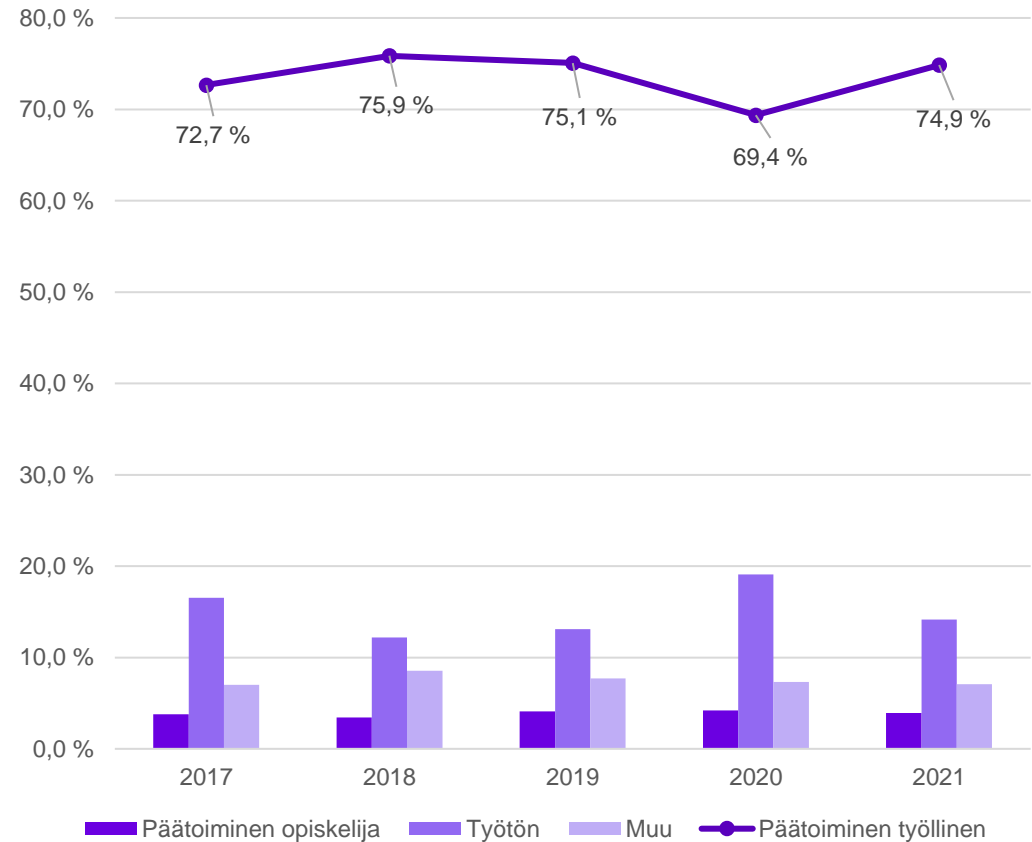
Yritysedustajien arvioita koulutuksen laadusta

- Yritysedustajat arvioivat huolinta- ja logistiikka-alojen koulutuksen laatua jossain määrin kriittisemmin kuin opiskelijat (opiskelijapalaute)
- Yritysten näkemykset huolinta- ja logistiikka-alojen koulutuksen laadusta vaihtelevat jonkin verran koulutussektoreittain

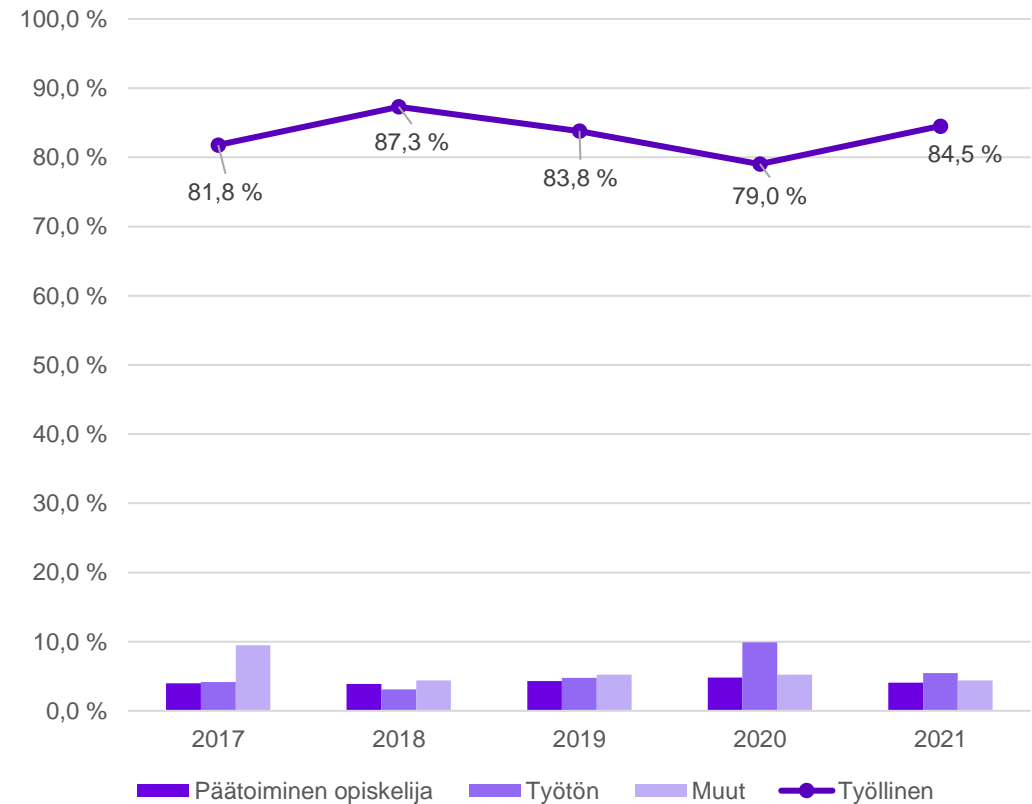
Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen: ammattillinen koulutus

- Tutkinnon suorittajien työllistyminen on huolinta- ja logistiikka-alojen ammatillisessa koulutuksessa keskimääräistä parempaa verrattuna koko ammatilliseen koulutukseen
- Tutkinnon suorittajien työttömyysaste on kuitenkin varsin korkea, ottaen huomioon työvoiman jatkuva tarve
- Työllistyminen on pysynyt koronapandemian poikkeusvuotta lukuun ottamatta varsin vakaana

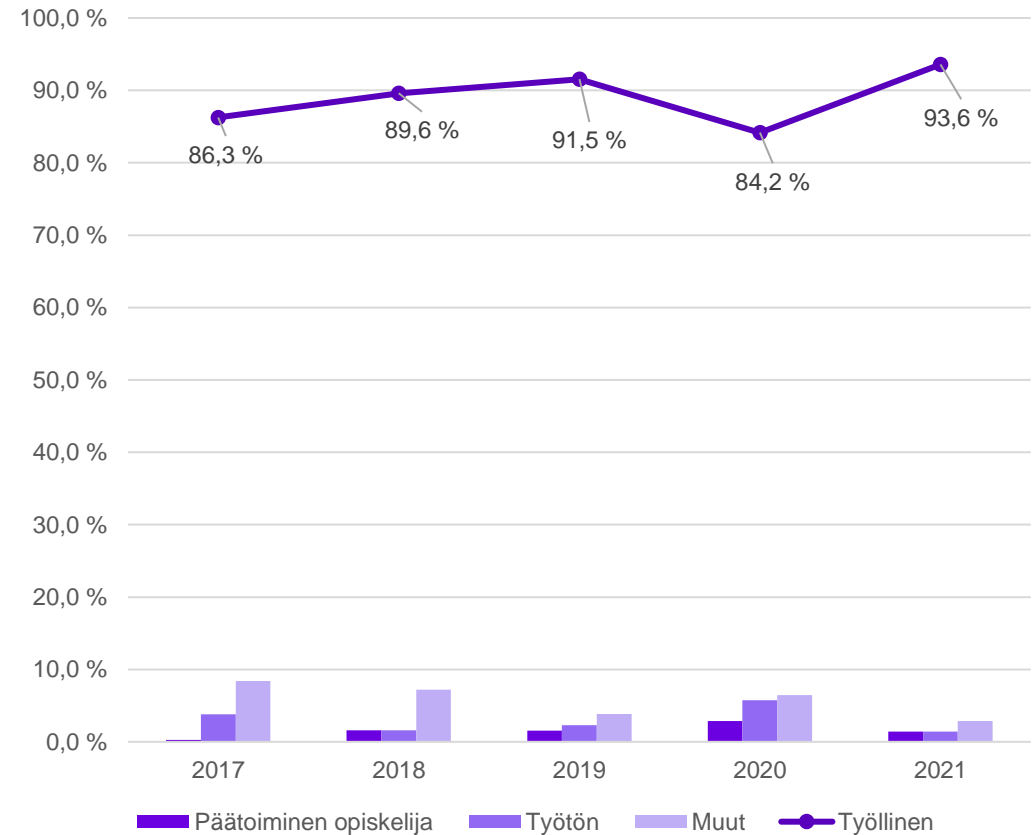
Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen: AMK-tutkinnot

- Huolinta- ja logistiikka-alojen AMK-tutkinnon suorittaneiden työllistyminen on ollut samalla tasolla kuin kaikissa AMK-tutkinnoissa keskimäärin
- Työllistyminen on vaihdellut jonkin verran vuosien 2017-2021 aikana
- Covid-pandemia näkyy työllistymisessä notkahduksena, joka on oiennut vuodesta 2021 lukien

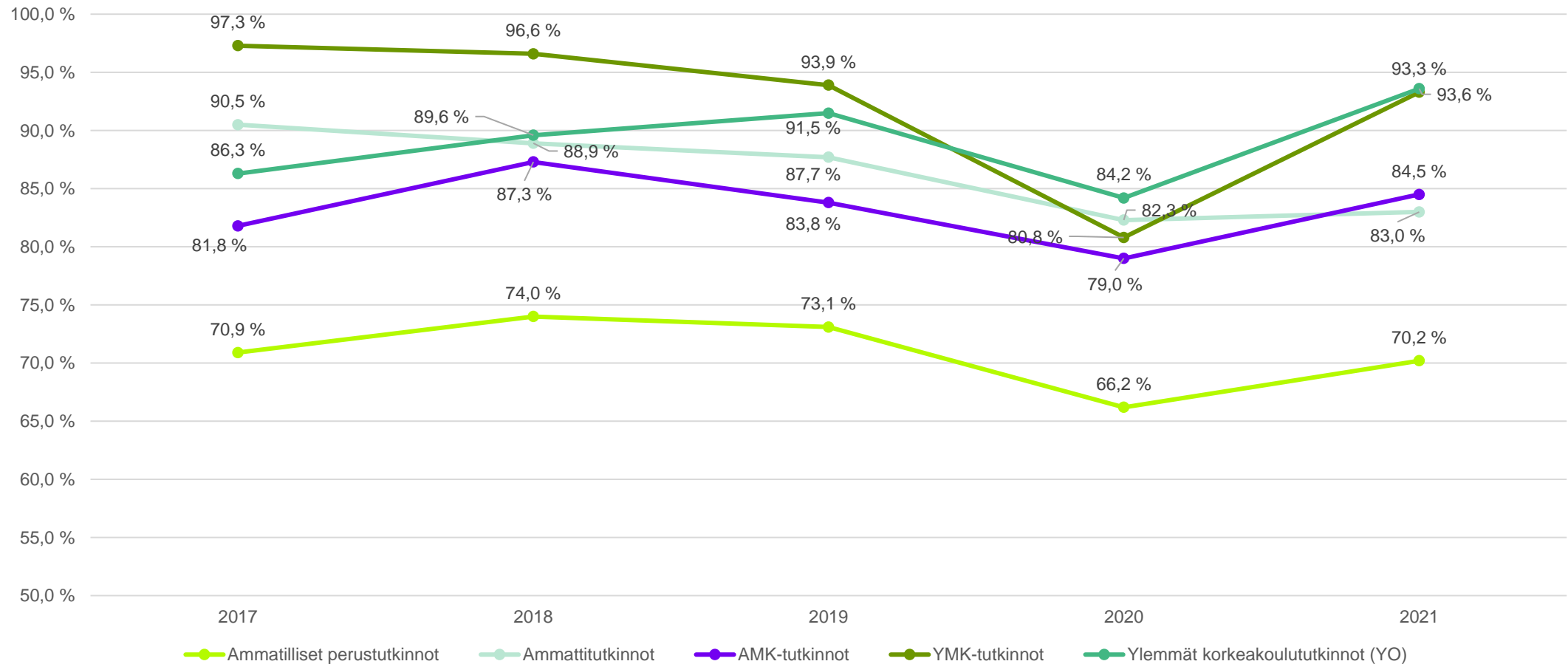

Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen: ylemmät korkeakoulututkinnot (yliopistot)

- Yliopistoissa huolinta- ja logistiikka-aloihin liittyneiden tutkintojen suorittaneiden työllistyminen on keskimääräistä selkeästi korkeampaa kuin kaikkien yliopistotutkinnon suorittaneiden keskimäärin
- Työllistyminen on ollut parempaa kuin ammatillisessa koulutuksessa ja amk-koulutuksissa
- Työllistyminen parantui merkittävästi covid-pandemian aiheuttaman notkahduksen jälkeen

Yhteenveto työllistymisestä (2017-2021)

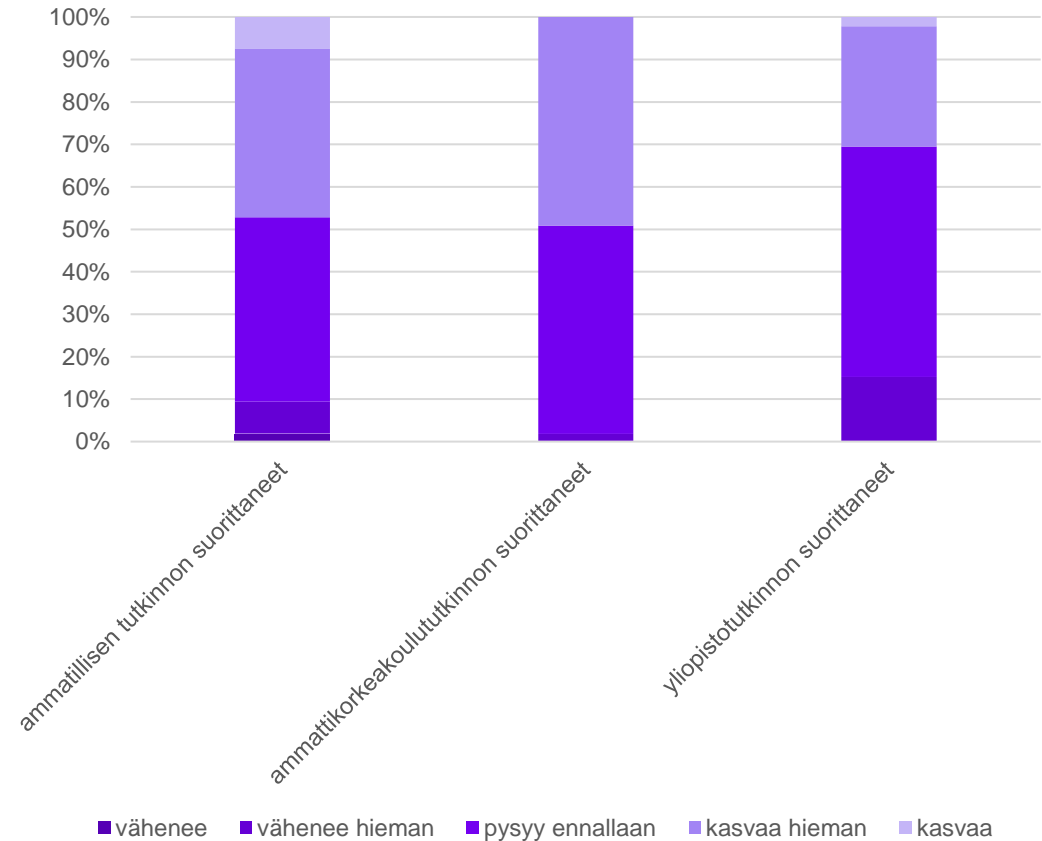

Tulevaisuuden muutostekijöitä

- Vihreä siirtymä
 - Vastuullisuus, ESG
 - Energiakysymykset
 - Kuluttajakäyttäytymisen muutokset
- Geopoliittiset muutokset
 - Ukrainan sodan pitkäkestoiset vaikutukset globaaleihin arvoketjuihin ja logistiikkaan
 - Epävakauden jatkuminen ja sen vaikutukset kv-kauppaan ja logistiikkareitteihin
- Digitalisaatio/teknologinen kehitys
 - Data, tiedolla johtaminen
 - AI, robotiikka, autonomiset kulkuvälineet
 - Automaatio
- Väestön ikääntyminen
 - Työvoiman saatavuus
 - Väestön sijoittuminen
- Talouden kehitys
 - Mm. USA –Kiina – Eurooppa –kehitys
 - Epävarmuus

Osaajatarve tulevaisuudessa

- Ennakointitulosten perusteella huolinta- ja logistiikka-alojen osaajatarpeen ennakoidaan kasvavan vuoteen 2035 mennessä erityisesti maaliikenteessä
- Lyhyemmällä aikajänteellä (noin 5 vuotta) rekrytointitarve näyttäytyy maltillisesti kasvusuuntaiselta ja lisätarvetta on etenkin ammatillisen koulutuksen suorittaneille
- Työvoiman saatavuuden ohella yhä tärkeämmäksi tekijäksi nousee osaaminen

Yhteenvettoa ja kehittämisen- suosituksia

Yhteenvetoa palvelukyvyistä

- Yleiskuva koulutusorganisaatioiden tämänhetkisestä palvelukyvyistä on varsin myönteinen
 - Koulutustarjonta näyttäisi vastaavan määrällisesti ja laadullisesti kohtuullisen hyvin työelämän tarpeisiin
 - Koulutuksen vetovoima on varsin hyvä kaikilla koulutusasteilla, mutta erityisesti korkeakouluissa
 - Koulutusorganisaatioiden toimintatavat arvioitiin myös varsin toimiviksi kaikilla koulutussektoreilla
 - Koulutuksen laatu ja vaikuttavuus hyvää etenkin AMK ja yo-koulutuksissa kun tarkastellaan palautteita ja työllistymistä
- Alan työelämävastaavuuden näkökulmasta yliopistojen koulutus sai osin kriittistäkin palautetta, amk-koulutus ja ammatillinen koulutus arvioitiin vastaavan hieman yliopistokoulutusta paremmin huolinta- ja logistiikka-alojen tarpeisiin
 - Huolinta- ja logistiikka-alojen erityistarpeisiin nähden tutkintojen tuottama osaaminen arvioitiin varsin yleispiirteiseksi tai perusosaamiseksi. Toisaalta useat kyselyyn vastanneet yritykset totesivat, että erikoistunut osaaminen on perinteisesti hankittu yrityksissä työskentelemällä, joten vahva perusosaaminen on hyvä lähtökohta
 - Tutkintojen tuottaman osaamisen katsottiin myös joidenkin näkemysten mukaan painottuneen varasto- ja tuotantologistiikkaan
 - Koulutuksen kytkentää työelämään ja käytännön työtehtäviin tulisi vahvistaa. Nyt koulutuksen tuottama osaaminen koettiin osin teoriapainotteiseksi

Yhteenvetoa palvelukyvyistä

- Työelämäyhteistyötä tehtiin varsin laajasti, mutta siinä nähtiin myös paljon kehittämistarpeita. Työelämäyhteistyö näyttäytyy tulosten perusteella tällä hetkellä varsin epäsäännöllistä ja pintapuolista
- Kiinnostusta ja halukkuutta yhteistyön tiivistämiseen on sekä yritysten että koulutusorganisaatioiden suunnalta
- Vaikka koulutus vastaa varsin hyvin nykyisiin huolinta- ja logistiikka-alojen osaamistarpeisiin, tulevaisuudessa vihreä siirtymä, digitalisaatio (data, AI), geopoliittiset murrokset ja väestökehitys tulevat muuttamaan merkittävästikin huolinta- ja logistiikka-aloja ja niiden tehtävissä tarvittavia osaamisvaatimuksia. Tämä edellyttää koulutuksen ja tutkintojen sisältöjen uudistamista ja pitkäjänteistä kehittämistä
- Samoin, vaikka huolinta- ja logistiikka-alojen koulutuksen vetovoima on hyvää, sen vahvistamiseksi on tehtävä tiivistä yhteistyötä koulutuksen ja työelämän kesken, sillä kilpailu osaajista tulee kiristymään tulevaisuudessa.

Suosituksia koulutuksen kehittämiseksi

- Työelämäyhteistyö huolinta- ja logistiikka-alojen yritysten ja koulutusorganisaatioiden välillä näyttäytyi jossain määrin epäsäännöllisenä ja -systemaattisena. Kaikkien palvelukyvyyn tarkastelu-ulottuvuuksien näkökulmasta keskeisin suositus on, että **työelämäyhteistyötä, sen intensiteettiä, järjestelmällisyyttä ja aktiivisuutta on tarpeen lisätä** tulevaisuudessa kaikilla koulutusasteilla.
 - Työelämäyhteistyötä tulee vahvistaa erityisesti operatiivisella tasolla. Avainasemassa on opetushenkilöstön aktiivinen osallistuminen
 - Työelämäyhteistyön vahvistaminen edellyttää, että johto näkee sen yhteyden organisaation strategisten tavoitteiden saavuttamiseen ja resurssi toimintaa
 - Työelämäyhteistyö tulee integroida tiiviisti osaksi koulutusorganisaatioiden ydintoimintaa
- **Huolinta- ja logistiikka-alojen koulutuksen sekä alan työtehtävien vetovoimaisuutta ja houkuttelevuutta tulee lisätä.** Vaikka koulutuksen vetovoimaisuus on tällä hetkellä varsin hyvää kaikilla koulutusasteilla, sen parantamiseksi on tehtävä työtä pitkäjänteisesti koulutusorganisaatioiden ja yritysten kesken.
- Jotta huolinta- ja logistiikka-alojen tulevaisuuden osaamistarpeisiin kyetään vastaamaan ennakoitusti ja hallitusti, **osaamistarpeiden ennakointia sekä koulutusten opetussisältöjen ja opetussuunnitelmien kehittämistä tulisi tehdä nykyistä enemmän yhteistyössä yritysedustajien kanssa.** Yhdessä tehty pitkäjänteinen ennakointi ja suunnittelu luovat parhaimmat mahdollisuudet siihen, että koulutuksen toteutustavat ja opetussisällöt palvelevat yritysten osaamistarpeita nyt ja pidemmällä aikajänteellä.

Suosituksia koulutuksen kehittämiseksi

- Huolinta- ja logistiikka-alojen **koulutuksen toteutusmenetelmiä** tulisi etenkin ammattikorkea- ja yliopistokoulutuksessa kehittää siten, että osaamisen soveltaminen ja työelämän toimintakontekstit ja tilanteet otettaisiin nykyistä vahvemmin huomioon opetuksen ja opiskelun organisoinnissa.
- Tarve päivittää, uudistaa ja toisaalta myös laajentaa osaamista kasvaa tulevaisuudessa uusien teknologioiden, toimintakäytäntöjen sekä osaamisvaatimusten muuttuessa. Tämä tarkoittaa, että **koulutusta tulisi toteuttaa siten, että yhä useampi työssä oleva voi siihen osallistua**. Digitaalisia oppimiskäytäntöjä ja –ympäristöjä sekä työpaikoilla oppimista tulisi hyödyntää laajasti, jotta etenkin työssä olevien kynnystä opiskeluun voidaan madaltaa.
- Laadun ja vaikuttavuuden näkökulmasta etenkin **osaamisen laatuun ja oppimistulosten varmistamiseen on kiinnitettävä** nykyistä enemmän huomiota etenkin ammatillisessa koulutuksessa, sillä selvityksessä tehtyjen havaintojen puitteissa tutkinnon suorittajien perusosaaminen on riittävää, mutta tutkinnon suorittajien osaamisen tasossa on eroja.

Lämmin kiitos! Kysymyksiä?

Sähköpostimme:
etunimi.sukunimi@hamk.fi

